



Odbudowany wagon SN1 z 1922 r. rozpocznie tegoroczny sezon Krakowskiej Linii Muzealnej

2025-06-06

W historycznej hali zajezdni przy ul. św. Wawrzyńca, która jest częścią Muzeum Inżynierii i Techniki, MPK w Krakowie zaprezentowało wyjątkowy tramwaj SN1 o numerze 59. Miało to miejsce dokładnie po 103 latach od momentu, kiedy ten wyjątkowy tramwaj zaczął wozić pasażerów.

Tramwaj SN1 został oddany do ruchu w czerwcu 1922 r. Jest jednym z zaledwie 15 wagonów tego typu, które zbudowali pracownicy Krakowskiej Spółki Tramwajowej w warsztatach przy ul. św. Wawrzyńca. Musieli się na to zdecydować, bo po zakończeniu I Wojny Światowej i odzyskaniu niepodległości, Krakowa nie było stać na zakup, a nawet na zaciągnięcie kredytu na nowe wagony. A te były bardzo potrzebne, bo sieć tramwajowa w mieście była rozbudowywana.

Odbudowany SN1 był pierwszym tramwajem w Krakowie, który nie posiadał wewnętrznego podziału na klasę pierwszą i drugą (ten podział zniesiono latem 1919 r.). Stąd wyróżniało go wnętrze – jedna duża przestrzeń z ławkami wzdłuż ścian bocznych wagonu z 16 małymi oknami. W miarę upływu lat wagon zmienił swoje wyposażenie i wygląd. Największe zmiany przeprowadzono w latach 40. i 50. ubiegłego wieku. W efekcie remontów wagon unifikowano z innymi eksploatowanymi pojazdami, zwłaszcza nowymi wówczas wagonami typu N. Przede wszystkim upraszczano konstrukcję – zamiast obłych ścian zastosowano proste elementy, a w miejsce ośmiu okien po każdej ze stron, wstawiono dwukrotnie większe cztery okna.

Niewiele brakowało, aby ten wyjątkowy eksponat nigdy nie odzyskał swojego wyglądu i funkcji. Gdy w 1959 r. wagon wycofano z ruchu, jego nadwozie po zdemontowaniu urządzeń elektrycznych i mechanicznych, wykorzystano w... ośrodku wczasowym MPK w Osieczanach. Przerobiono go na domek mieszkalny, w którym przez kolejne niemal 12 lat spędzali urlopy pracownicy krakowskiego przewoźnika wraz z rodzinami.

Po wybudowaniu nowego domu wczasowego w Osieczanach nadwozie SN1 zostało sprzedane prywatnej osobie zamieszkującej okolice Myślenic. W 1986 r. odkupiło go MPK i SN1 jako wrak trafił do ówczesnej Składnicy Taboru Zabytkowego MPK. W 1998 r. został przekazany do Muzeum Inżynierii Miejskiej (obecnie Muzeum Inżynierii i Techniki), a latem 2020 r. powrócił do swojego pierwotnego właściciela, czyli MPK w Krakowie.

Prace przy odbudowie SN1 rozpoczęły się w styczniu 2022 r. W trakcie renowacji pracownicy MPK starali się zachować jak najwięcej elementów oryginalnych wagonu, w tym drewnianych konstrukcyjnych i wyposażenia. Ostatecznie tramwaj odzyskał dokładnie taki wygląd i kolor, jaki miał w ostatnim okresie eksploatacji, czyli w latach 50. ubiegłego wieku.

W ramach obchodów jubileuszu 150 lat komunikacji miejskiej mieszkańcy Krakowa i turyści będą mogli doświadczyć jazdy tym ponad stuletnim wagonem już w najbliższą niedzielę, 8 czerwca. Wyjątkowo nie będzie tego dnia tradycyjnej linii nr 0. W zamian zostanie uruchomiona linia nr 40 („Łagiewniki” – „Zajezdni Nowa Huta”), na którą wyjadą najstarsze tramwaje posiadane przez MPK.



**Magiczny
Kraków**

Oprócz odbudowanego SN1 - 59 z 1922 r., będzie to jeszcze SN1 - 37, czyli Gracówka z 1912 r., oraz SN3, czyli Zeppelin z 1906 r.